

Valstiečių laikraštis

2015 m. balandžio 11 d., šeštadienis • Nr. 29–30 (9461–9462) • Išsina trečiadieniais ir šeštadieniais • Kaina 0,72 Eur (2,49 Lt)

Paramos dalybos kelia nepasitenkinimo bangas

Kaimo plėtros programos lėšų skirstymas kaitina žemdirbių nervus. Lietuvos nederlingų žemių naudotojų asociacija skelbia, kad nenašių žemių ūkininkams iki 2020 m. numatyta beveik perpus mažiau išmokų, nei jų gauta praėjusiu finansiniu laikotarpiu. Jei kompensacinės paramos dalybų taisyklės nebus skubiai pakeistos, nederlingų žemių ūkininkai mitinguos sostinėje.

VL fotomontažas

Vida Tavorienė
VL žurnalistė

„Pieno gamintojai, kiaulių augintojai jau sužlugdyti, atėjo eilė ūkininkaujantiems nederlingose žemėse. Kur dingsta ES parama?“ – šalies vadovams išsiųstoje rezoliucijoje klausia Lietuvos nederlingų žemių naudotojų asociacija (LNŽNA).

Parama mažėja perpus

Nenašių žemių ūkininkai piktinasi, kad Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos priemonės „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ įgyvendinimo taisyklių projektas jiems tapo akibrokštu. Tačiau žemės ūkio ministrė tas taisykles patvirtino. Šiai priemonei 2014–2020 m. atseikėta daugiau kaip 287 mln. eurų, o paraiškos paramai gauti priimamos jau nuo balandžio 13 d.

„Skelbiama, kad ES skiria daugiau išmokų žemdirbiams, tačiau nederlingų žemių ūkininkams nuspręsta palikti iki 50 proc. mažiau paramos nei 2007–2013 m. Kaip jie išsilaikys? O tokių, kurie dirba nepalankiose ūkininkauti vietovėse, yra net 74 tūkst.“ – Žemės ūkio ministerijos parengtomis taisyklėmis piktinosi LNŽNA pirmininkas Juozas Baublys. Anot jo, kompensacinės išmokos visiems mažinamos iki 20 proc., o atsižvelgus į tai, kad jos diferencijuojamos, priklausomai nuo dirbamo ploto dydžio, kai kuriems žemdirbiams parama bus sumažinta net iki 50 proc.

Nukelta į 2 p. ►

Šiandien skaitykite:

• Ukmergės rajone, Mikėnų kaime, gyvenantis Nerijus Kriaučiūnas gerai žinomas sveikos duonos valgytojams sostinėje, Kaune ir Ukmergėje. Jo kepamą juodą duoną pamėgo ne tik vietos gyventojai, bet ir užsieniečiai.

SODYBA, 7 p. ►

• Vyriausybė kol kas neranda būdų, kaip apsaugoti labiausiai pažeidžiamą žemės ūkio verslo dalį – žemės ūkio produktų gamintojus.

ŪKININKŲ ŽINIOS, 11 p. ►

• Būdas, padėjęs Violetai Urmanavičiūtei-Urmanai įkopti į operos meno aukštumas, yra kietas, suvalkietiškas: tokiai moteriai nepavadovausi, ji pati žino, ką daro!

ŠEŠTADIENIS, 15 p. ►

• „Šiuolaikinėms išsilavinusioms moterims reikėtų labiau pasitikėti savimi“, – teigė prof. Marija Aušrinė Pavilionienė.

MOTERS PASAULIS, 23 p. ►

• Klaidingas įsitikinimas, kad netinkama burnos higiena kenkia vien burnos ertmei, dantims. Yra tiesioginis ryšys tarp dantų ligų ir... širdies sutrikimų.

SVEIKATA, 27 p. ►

Trečiadienį VL su priedais:

Ūkininkų žinios
Moters pasaulis

Sužeidė medienos pramonės ryklius

Valdas Kvedaras
VL žurnalistas

Šią savaitę Seimas taip ir nepriėmė Miškų įstatymo pakeitimo projekto, kurio taip tikėjosi šalies medienos perdirbimo didžiausių įmonių savininkai. Pataisos būtų leidusios jiems pirmumo tvarka iš miškų urėdijų pirkti medieną. Įstatymo projektas buvo paprasčiausiai išbrauktas iš Seimo dienotvarkės.

Interesų konfliktas

Miškų įstatymo pakeitimo projektas buvo sulaukęs neeilinio žiniasklaidos dėmesio: verslininkai teigė

sulauksiantys išskirtinumo, plėsdami gamybą sukurs daugiau darbo vietų, o į užsienį bus eksportuojama daug mažiau medienos. Naujojoje pataisoje buvo teigiama, kad, siekiant vietos pramonę aprūpinti žaliava, suteikti šaliai didžiausią socialinę ir ekonominę naudą, žaliavinę medieną, miško kirtimo atliekas ir nenukirstą mišką, miškų urėdijų per elektroninę medienos pardavimo sistemą parduodamą žaliavinę medieną pirmiausia gali įsigyti šią medieną šalyje apdirbantys, perdirbantys, taip pat iš jos biokurą gaminantys ar perdirbantys fiziniai ir juridiniai asmenys. Jų sąrašus turėtų sudarinėti Ūkio ministerija.

Nukelta į 3 p. ►

Fotodiena.lt nuotrauka

Paramos dalybos kelia nepasitenkinimo bangas

◀ Atkelta iš 1 p.

Paašikėjo naujos taisyklės

Visoje ES žemdirbiai, ūkininkaujantys nepalankiose vietovėse, kur iš žemės ūkio veiklos gaunama mažiau pajamų, yra papildomai remiami. Jie gauna kompensacines išmokas. Lietuvos nenašių žemių ūkininkai iš naujos Kaimo plėtros programos gaus mažesnes išmokas, nei buvo anksčiau.

Didelio nepalankumo vietovėse (DNV) numatyta skirti 61 eurą (buvo 76 eurai) už hektarą, o mažo nepalankumo vietovėse (MNV) – 46 eurus (buvo 56 eurai). Nenašiose žemėse dirbančius ūkininkus labiausiai papiktino priemonės „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ įgyvendinimo taisyklių projekte numatytas išmokų diferencijavimas, atsižvelgiant į dirbamą plotą.

Šimtaprocentinė parama teks tiems, kurie dirba iki 100 ha žemių. Viršijus šią ribą, išmokos smarkiai mažinamos. DNV dirbant nuo 101 iki 500 ha nuspręsta skirti 71 proc., o nuo 501 ha – tik 41 proc. kompensacinių išmokų. MNV nuo 101 iki 500 ha dirbantys žemdirbiai gaus 77 proc., o nuo 501 ha – 55 proc. kompensacines paramas.

J.Baublys tikino, kad tokios išmokų taupymo naujovės ir tokių taisyklių projektas esą nebuvo derinti su socialiniais partneriais, t. y. su nederlingų žemių ūkininkų interesus ginančia asociacija. „Taip, dėl kompensacinių išmokų dydžio daug diskutavome, turėjome galimybių pateikti argumentus, kad jas reikia didinti. Bet dėl diferencijavimo buvome ramūs, nes mums Žemės ūkio ministerijos vadovai žadėjo, kad išliks buvusi tvarka. Ir ministrė, ir viceministrai ne kartą ramino, kad kol nebus pakeistas nepalankių ūkininkauti vietovių žemėlapis, nebus keičiama ir iki šiol galiojusi ūkininkams palankesnė išmokų diferencijavimo tvarka. Staiga paašikėjo, kad atsirado naujos taisyklės, mums ne-

Ar reikalingi Lietuvai šaukstiniai?

Tokį klausimą buvome pateikę interneto puslapyje valstietis.lt.

Taip. 44 proc.

Ne. 53 proc.

Neturiu nuomonės. 3 proc.

Visoje ES žemdirbiai, ūkininkaujantys nepalankiose vietovėse, yra papildomai remiami. Martyno Vidzbelio nuotrauka

tikėtoms ir netgi šokiruojančios. Tie, kurie dirba daugiau kaip 100 ha, gaus kur kas mažesnes išmokas nei tikėjosi“, – aiškino J.Baublys.

Grasina mitingais

LNŽNA valdyba parengė ir aukščiausiems šalies vadovams iš-

„Ar nenaši žemė tampa derlingesnė, jei dirbi daugiau kaip 100 hektarų? Kažkoks absurdas, kad šitaip skirstomos išmokos nenašių žemių ūkininkams. Kaip ketinama pritraukti į žemės ūkį jaunimo, skatinti gyvulininkystę, jei šitaip kertama per išmokas? Sutinku, kad ekologiškai ūkininkauti daugiau kaip

„Augindamas javus nepakonkuruosi, nes kompensacinė išmoka tik iš dalies atlygins praradimus, bet, pasirinkus gyvulininkystę, pajamų skirtumą galima sumažinti“, – lanksčiai taikytis prie krašto sąlygų ragino S.Cironka. Jis užtikrino, kad žemdirbiams nebuvo žadėta, kad nesikeis kompensacinės para-

Nenašių žemių ūkininkams atstovaujanti organizacija norėtų, kad šiemet ir iki 2020 m. už hektarą didelio nepalankumo žemėse būtų mokama ne mažiau kaip 76 eurai – tokio pat dydžio išmoka kaip ir 2007–2013 m., o mažo nepalankumo vietovėse – atitinkamai 56 eurai.

siuntė rezoliuciją, kurioje išdėstė savo reikalavimus. Nenašių žemių ūkininkams atstovaujanti organizacija norėtų, kad šiemet ir iki 2020 m. už hektarą didelio nepalankumo žemėse būtų mokama ne mažiau kaip 76 eurai – tokio pat dydžio išmoka kaip ir 2007–2013 m., o mažo nepalankumo vietovėse – atitinkamai 56 eurai.

Taip pat siūloma nediferencijuoti išmokų už nenašias žemes, nes dirbamų žemių plotas neturi įtakos jų derlingumui. Jei į išdėstytus reikalavimus nebus atsižvelgta ir nauji siūlymai nebus suderinti su LNŽNA, nenašių žemių ūkininkai grasina mitingais sostinėje.

500 ha yra sudėtinga. Bet nesuprantu, koks ryšys tarp nenašių žemių ir ūkio dydžio“, – nuostabos ir pasipiktinimo dėl ŽŪM gimusių taisyklių neslėpė Anykščių rajono ūkininkas Romualdas Kubaitis.

J.Baublys patvirtino, kad jokių metodikų ir skaičiavimų, kuriais remiantis buvo pagrįstas kompensacinių išmokų diferencijavimas, ūkininkai nematė: „Nėra suskaičiuota, kiek skiriasi iš hektaro gaunamos pajamos ir išlaidos ūkininkų, dirbančių nenašiose ir derlingose žemėse. Žemės ūkio viceministrai ne kartą žadėjo, kad pateiks tokius skaičius, tačiau jų taip ir neparodė.“

Nesusikalbėjo dėl diferencijavimo?

„Apie kompensacines išmokas ir jų dydį asociacija tikrai žinojo, nes jos įtrauktos į Kaimo plėtros 2014–2020 m. programą, kuri Europos Komisijai derinti pateikta dar pernai birželį. O šių išmokų diferencijavimas pagrįstas Lietuvos agrarinės ekonomikos instituto skaičiavimais“, – su LNŽNA kaltinimais nesutiko viceministras Saulius Cironka. Jis sutiko, kad ūkininkų pajamos derlingų ir nenašių žemių kraštuose skiriasi, tačiau pabrėžė, kad tas skirtumas priklauso nuo pasirinktos žemės ūkio veiklos.

mos diferencijavimo tvarka: „Kalbėta ne apie tai. Ne kartą bendravome su asociacijos valdyba bei vadovu ir tvirtinome, kad šiemet ir kitais metais nebus taikomos išmokos, susijusios su nauju ūkininkauti nepalankių vietovių žemėlapiu. Jis kol kas neparengtas, todėl galioja senas.“

Žemės ūkio viceministras prisipažino, kad skirstant ES paramą ieškoma protingiausių ir sąžiningiausių variantų, tačiau rasti visiems priimtina nelengva: „Kaimo plėtros programos biudžetas 15 proc. mažesnis, tad ir galimybės paremti sumažėjo. Norint skirti tokias pačias išmokas už nenašias žemes, reikia iš kažko atimti. Gal nederlingų žemių ūkininkams atstovaujanti asociacija pasakys, kuriai priemonei skirta per daug paramos?“

Tikėjosi daugiau

Nenašių žemių ūkininkai tikino, kad supranta, jog europinės paramos krepšelyje neatsiras daugiau pinigų, nei skirta. Kitas dalykas – kaip kiekvienoje šalyje sutariama tą paramą paskirstyti. LNŽNA vadovas įsitikinęs, kad galimybių, kaip nuskriausti nenašių žemių ūkininkų, buvo, tačiau jos buvo ignoruojamos.

„Net iki 5 proc. I ramsčio (tiesioginių išmokų) lėšų Briuselis leido skirti už nenašias žemes. Kai buvo

pradėta svarstyti, kaip teisingai paskirstyti naujojo finansinio laikotarpio paramą, tikėjomės, kad nederlingų žemių ūkininkams teks bent keli procentai. Deja, neteko nė vieno. Todėl, manau, aiškinimai, kad nėra iš kur daugiau paremti nenašių žemių ūkininkus, yra formalūs“, – režė J.Baublys.

Siūlo įvertinti visas galimybes

Žemės ūkio viceministras nenašių žemių ūkininkus kvietė neapsiriboti išmokomis, įvertinti visus ES paramos privalumus ir ruoštis aktyviau juos išnaudoti: „Kaimo plėtros programa – galimybių rinkinys. Galima tik laukti išmokų, bet galima siekti daugiau. Ūkininkaujantieji nenašių žemių rajonuose gauna net iki 20 proc. daugiau investicines paramas. Tai – jau nemaža parama.“

S.Cironka įsitikinęs, kad jei žemdirbiams nestigtų iniciatyvos, jie galėtų pasinaudoti ir kooperacijai skirta parama, imtis žemės ūkio produkcijos gamybos.

„Tikrai galima „užsukti“ šį reikalą, jei organizuotai būtų veikiama. Per 100 mln. eurų bus skirta vietos veiklos grupėms verslui ir verslo aplinkai kurti ir skatinti. Numatyta parama smulkiesiems ūkininkams, kurių standartinė pagamintos produkcijos vertė – iki 8 000 eurų. Toks ūkininkas gali gauti 15 tūkst. eurų negrąžinamos paramos. Jei šias lėšas ūkininkai sugebėtų sutelkti ir dar gauti investicinių lėšų, galėtų perdirbti savo produkciją, sukurti papildomų darbo vietų. Taigi, tokia parama kur kas naudingesnė ir efektyvesnė nei 10 eurų didesnės išmokos“, – skaičiavo žemės ūkio viceministras.

Nerimauja dėl žemėlapių

S.Cironka siūlė nekelti bangų ir dėl naujo nepalankių ūkininkauti vietovių žemėlapių sudarymo. Žemdirbiai nerimauja, kaip jis atrodys, kurie nauji rajonai į jį pateks, o kurie bus išbraukti.

„Vis žada, kad tuoj pateiks naują žemėlapi, bet vis atideda. Kyla visokių minčių, kad galbūt nenorima jo derinti su socialiniais partneriais. Pagal europinius reikalavimus jis turėtų vėliausiai įsigaliooti nuo 2018 m. Mes siūlome neskubėti. Juk šiai reformai reikės papildomų lėšų. Tiems, kurie neteks nepalankių ūkininkauti vietovių statuso ir išmokų, kiek laiko bus skiriamos kompensacijos, o šį statusą naujai įgijusiems – išmokos. Kam ta reforma, jei jau dabar trūksta lėšų?“ – dėl naujos pertvarkos, kuri sujauks daugybės ūkininkų planus, nuogąstavė J.Baublys.

Žemės ūkio viceministras užtikrina, kad naujas nepalankių ūkininkauti vietovių žemėlapis nėra užslėptas, o tik kruopščiai rengiamas, remiantis ES nustatyta bendra metodika.

„Kol nėra viskas iki galo sudėliota, nesinori jo platinti, kad nebūtų spekuliuojama ir skleidžiamas nepagrįstas nerimas. Žemės ūkio ministerija suinteresuota, kad kuo daugiau žemių patektų į naują žemėlapi, nes supranta nenašių žemių ūkininkų lūkesčius ir interesus. Šiemet ir kitąmet žemdirbiams nėra ko jaudintis, nes pokyčių nebus“, – ramino S.Cironka.

Orai laivo maste

	Šiandien	Rytoj	Poryt
Delčia. Saulė teka 6.26, leidžiasi 20.14.	Dieną: +14 +19° Naktį: 0 +5°	Dieną: +8 +13° Naktį: +4 +9°	Dieną: +5 +10° Naktį: -3 +2°

Šiandien Lietuvą pasiekia pats didžiausias šilumos srautas – dieną temperatūra kils nuo 15 iki 19 laipsnių šilumos. Deja, šilti orai išsilaikys labai trumpai. Jau sekmadienio naktį į vakarinius šalies rajonus atkeliaus lietaus debesys, o paskui juos – ir gerokai vėsesnis oras. Dieną rytiniuose, centriniuose Lietuvos rajonuose numatomi trumpi lietūs.

Vakariniuose rajonuose oras jau beveik nebešils, temperatūra čia nebus aukštesnė nei 10 laipsnių. Tik rytiniuose rajonuose pirmoje dienos pusėje gali pasiekti 13–15 laipsnių.

Kitos savaitės pradžioje numatomi gana vėsūs, vėjuoti orai su dažniais lietaus. Pūs vakarų, šiaurės vakarų vėjas. Dienos temperatūra bus artima 10-čiai laipsnių, o kartais jų ir nesieks.

orai.lt, VL inf.

fotodiena.lt nuotrauka

◀ Atkelta iš 1 p.

Užpraicitą savaitę tokiems norams pagalį į ratus pakišo Leonardas Talmontas, Lietuvos lenkų rinkimų akcijos frakcijos vardu įstatymo pataisų priėmimą pasiūlęs atidėti kitam posėdžiui. „Valstiečių laikraščiu“ jis sakė pasielgęs taip todėl, kad pataisose mato korupcijos apraiškų, jos prieštarauja ne tik Konkurencijos įstatymui, bet ir Konstitucijai. Tačiau, prasidėjus kitam posėdžiui, dėl įstatymo pakeitimo pataisų taip ir nebuvo balsuota, projektas buvo pašalintas iš dienotvarkės. Kodėl, viešai nepranešta.

„Seimo narys Petras Čimbaras galimai bus prasilenkęs su Seimo Statutu ir pakliuvęs į privačių interesų konfliktą“, – paprašytas paaiškinti, kodėl Miškų įstatymo pataisų projektas taip ir nebuvo pateiktas parlamentarams, sakė Seimo Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkas Algimantas Salamakinas. Politiko teigimu, balandžio 1 d. vykusiame komiteto posėdyje buvo abejojama, ar parlamentarams siūlyti įstatymo projektą svarstyti, ar at mesti: to, girdi, prašė Prezidentūros atstovai, kurių teisininkai projekte įžvelgė nesuderinamumą su šalies Konstitucija ir kitais Lietuvos bei ES teisės aktais ir jiems prieštaraujančių normų. „P.Čimbaras pasisakė už tai, kad projektas būtų pateiktas Seimui svarstyti. Komiteto darbe tądien dalyvavo devyni Seimo nariai: keturi, tarp jų ir aš, pasisakė, kad toks projektas būtų atmestas, penki – kad būtų pateiktas. Balsuodamas, nesvarbu, už ar prieš, P.Čimbaras galimai pažeidė Seimo Statutą. Pastarojo viename straipsnyje teigiama, kad Seimo nariai negali turėti jokių privačių interesų priimdami bet kokią sprendimą. O jis viešai deklaravo turintis medienos įmonėje „Trijadė“ akcijų. Kai šį faktą pateikiau Seimo frakcijų seniūnų posėdyje, įstatymo projektas ir buvo išbrauktas iš posėdžių dienotvarkės“, – „Valstiečių laikraščiu“ dėstė A.Salamakinas. Jis sakė neketinąs kreiptis į Seimo Etikos ir procedūrų komisiją, mat ji yra faktiškai neveikli, o nauja dar nesuformuota.

„Kitą savaitę vyks komiteto posėdis, manau, dėl šios problemos padėsime paskutinį tašką ir projektas bus atmestas“, – planais dalijosi A.Salamakinas. „Valstiečių laikraščiu“ kalbintas P.Čimbaras neigė, kad jis galimai pažeidė Seimo Statutą ir pateko į privačių interesų konfliktą. „Bendrovė, kurioje turiu trečdalį akcijų, įjautinę medieną perka ne Lietuvoje, ne ES šalyse, tad nemanau, kad būčiau pažeidęs kokius nors įstatymus.“ Tiesa, kiek vėliau buvęs verslininkas ir šios Molėtų rajone veikiančios bendrovės, kurioje šiuo metu oficialiai dirba 64 darbininkai, buvęs vadovas pripažino, kad „šiek tiek apvaliosios medienos“

perka ir iš Lietuvos. Bet, girdi, ne iš urėdijų, o iš privačių miškų savininkų. Kuo toliau buvo klausinėjamas, tuo labiau ėmė painiotis. Paklaustas, ką tada veikia bendrovės lentpjūvė, politikas teigė, kad ji jau šešerius metus užkonservuota. Tad kokia produkcija gaminama iš medienos, įsigytos iš privačių miškų savininkų?

Politinis detektyvas

Darbo partijos frakcijos atstovas P.Čimbaras yra Kaimo reikalų komiteto, o ne Aplinkos apsaugos komiteto narys. Į pastarojo posėdį jis atvyko kaip jo pakaitinis narys: tokia procedūra įprasta, jei faktinis komiteto narys negali posėdyje dalyvauti. Balandžio 1 d. komiteto posėdyje P.Čimbaras dalyvavo vietoje partijos frakcijos nario Raimundo Paliuko.

„R.Paliukas tada buvo kažkur išskridęs ir komiteto posėdyje tikrai negalėjo dalyvauti. Prieš posėdį jis man skambino ir klausė, ar kartais nekils problemų dėl kvorumo. Atsakiau, kad posėdyje bus aštuoni Seimo nariai ir jo dalyvavimas nebūtinas. Buvau savotiškai nustebęs, kai pasirodė P.Čimbaras“, – sakė A.Salamakinas.

Pašnekovas nuo „Valstiečių laikraščio“ neslėpė išsiaiškinęs priežastis, kaip komiteto posėdyje atsirado P.Čimbaras: „R.Paliukas jo vietoje savęs tikrai nesuntė – tam net nebuvo būtinybės. Aplinkos apsaugos komitetas prieš posėdį buvo atakuojamas telefoniniais skambučiais: medienos perdirbimo pramonės verslininkai, greičiausiai sužinoję, kad R.Paliukas išvykęs, teiravosi, kas yra pakaitinis.“ A.Salamakino teigimu, telefoniniu smalsuoliu prisistatė esąs Lietuvos medienos pramonės įmonių asociacijos „Lietuvos mediena“ direktorius Raimundas Beinartas.

Seimo torpeda painiojasi

„Valstiečių laikraščio“ kalbinamas P.Čimbaras dievagojosi nebalsavęs, kad Miškų įstatymo pataisų projektas būtų toliau svarstomas Seimo posėdyje: „Aš balsavau tik už kolegų Arūno Dudėno ir Kazio Grybausko siūlomas pataisas.“ „Aš galiu pateikti ne tik posėdžio protokolo originalą, bet ir garso įrašą, kuriame aiškiai girdisi, kad P.Čimbaras balsavo, jog Miškų įstatymo pataisų projektas būtų teikiamas svarstyti Seimui“, – P.Čimbarui alibi iš po kojų bloškė A.Salamakinas.

P.Čimbaras painiojasi, tai patvirtina ir kitas faktas. „Valstiečių laikraščiu“ jis teigė, kad dalyvavo ne balandžio 1-osios, o balandžio 3-iosios Aplinkos apsaugos komiteto posėdyje. „Kovo 3-iąją posėdžio

nebuvo“, – Seimo oficialią informaciją patvirtino ir A.Salamakinas.

Stojo mūru

Kodėl P.Čimbarui užsifiksavo būtent balandžio 3-ioji, galima tik spėti. Būtent šią dieną viešumoje pasirodė jo publikacija „Stabdykime masinį Lietuvos miškų eksportą“. Po netrumpo išpažinties, kaip vietos medienos rykliams sunkiai sekasi dėti centą prie cento (o dėl to kalta netobula medienos iš valstybinių miškų pardavimo sistema), anksčiau užsienyje uždarbiavęs dabartinis politikas konstatavo: „Iš Lietuvos išvežama apie trečdalis visos žaliavinės medienos. Apribojus medienos eksportą, būtų skatinami vietos gamintojai. Ne paslaptis, kad medžio apdirbimo ir baldų gamybos sektoriaus plėtra ateityje labai priklausys nuo to, ar jiems bus suteikta pirmumo teisė apsirūpinti žaliava. Todėl neabejoju, kad priėmus šias pataisas laimėtų visi, o svarbiausia – regionuose gyvenantys žmonės.“

„Valstiečių laikraščio“ paklaustas, gal galėtų pateikti konkrečius duomenis juodu ant balto, kur ir kokios net trečdalis pagamintos medienos išvežama, P.Čimbaras teigė šiuos skaičius sužinojęs iš naujojo generalinio miškų urėdo Rimanto Prūsaitis lūpų ir prižadėjo „dirstelėti į stalčiuje esančius dokumentus“, patvirtindamas, kad vyriausiasis šalies urėdas sakė būtent taip, o ne kitaip.

„A, tai štai kur greičiausiai bus šio pakastas... Manau, būtent po jų dviejų pokalbio P.Čimbaras atlekė pas mane ir prašė statistikos, kiek iš kokių miškų medienos praėjusiais metais eks-

portuota. Tačiau susidariau nuomonę, kad vargu ar jis šiuose dalykuose orientuojasi“, – A.Salamakinas paaiškino, kiek P.Čimbaras gali būti įsigilinęs į problemos esmę. Būtent trečdalis šalyje pagamintos medienos eksportuojama, tai pokalbyje su „Valstiečių laikraščio“ žurnalistu mažiausiai penkis kartus tvirtino P.Čimbaras. Paprašytas šį faktą patvirtinti raštu, politikas teigė negalintis atskleisti „savo šaltinių“.

„Manau, kad generalinis miškų urėdas žaidžia dvigubą žaidimą: viešai teigia viena, o oficialiai nenori pateikti faktų“, – sakė A.Salamakinas.

(Užs. 157)

Dvigubas žaidimas?

Naujasis generalinis miškų urėdas R.Prūsaitis oficialiai, kaip ir Prezidentūra, nepritaria Miškų įstatymo pataisoms, leisiančioms medienos perdirbimo rykliams pirmumo teise įsigyti valstybiniuose miškuose pagamintos medienos. „Valstiečių laikraštis“ kreipėsi į Generalinę miškų urėdiją (GMU), prašydamas patvirtinti, ar tikrai vyriausiasis šalies urėdas Seimo Aplinkos apsaugos komitetui galėjo pateikti tokius faktus ir kiek iš tikrųjų eksportuojama valstybiniuose miškuose pagamintos medienos. GMU atstovė Solveiga Potapovienė iš pradžių teigė, kad informacijai apie urėdijų eksportuojamą medieną surinkti prireiks ne mažiau kaip paros. Tačiau paprašyta pateikti informaciją, kokia galimai disponavo P.Čimbaras, valstybės tarnautoja atsakė diplomatiškai: girdi, galbūt jos viršininkas „pateikė ne tokią detalią ar ne tuo pjūviu“.

Bandydamas išsiaiškinti tikrą „pjūvį“, „Valstiečių laikraštis“ S.Potapovienės paprašė jį patikslinti. Atsakymas buvo toks: „Generalinis miškų urėdas Rimantas Prūsaitis dalijasi su Jumis informacija, gauta iš muitinės, kurią jis pateikė ir Seimo nariams.“ O joje – jau seniai skelbta Statistikos departamento informacija, kad 2014 m. Lietuva eksportavo 1,7 mln. kubinių metrų medienos, o buvo pagaminta per 7 mln. kubinių metrų. Paprašius detalesnės informacijos, kiek eksportuota valstybiniuose miškuose pagamintos medienos, is GMU buvo gautas keistokas atsakymas: „Kitos informacijos nebus: Jums suteikta ta, kuri ir išplatinata. Muitinė neišsiaiškino, iš valstybinių miškų ar privačių.“

„Nesąmonė – R.Prūsaitis komitetui pateikė tokią statistiką: miškų urėdijos praėjusiais metais eksportavo šiek tiek daugiau negu 300 tūkst. kubinių metrų medienos. Palyginti su privatininkais, tai tėra lašas jūroje.

Manau, kad generalinis miškų urėdas žaidžia dvigubą žaidimą: viešai teigia viena, o oficialiai nenori pateikti faktų“, – sakė A.Salamakinas.

Kaip inkstas taukuose

Pasak A.Salamakino, Miškų įstatymo pataisos yra dviejų verslo struktūrų – urėdijų ir pigios medienos įsigyti siekiančių stambių verslininkų – kovos rezultatas. „Tai nėra Lietuvos mastu, tai – tik trijų žmonių užgaidos. Galiu įvardyti juos: Pangonis su „Grigiškėmis“ („Grigiškių“ akcininkas ir vadovas Gintautas Pangonis), Zimnickas su savo dviem įmonėmis (Andrius Zimnickas, vadovaujantis Radviliškio ir Marijampolės medienos apdirbimo įmonėms „Juodeliai“) ir Paulauskas („Vakarų medienos grupės“ valdybos pirmininkas Sigitas Paulauskas). Kiti kažkodėl šitame dalyke nenori dalyvauti, nors smulkiųjų medienos perdirbėjų yra apie 1,2 tūkst.“ – Seimo Aplinkos apsaugos komiteto posėdyje teigė A.Salamakinas.

„Kalbėjau su tais trimis asmenimis. Siūliau – imkit kvotą, nes turite pajėgumų. Ne, su niekuo nesutinka, duokite tik pirmumo teisę“, – teigė A.Salamakinas. „Taip gerai, kaip šiuo metu, mano nuomone, medienos pramonė, įskaitant baldų gamintojus, dar negyveno. Juolab kad po truputį atsi- gauna paklausa tiek Europoje, tiek Azijoje, žaliava yra atpigusi, o pelno maržas padidėjusios. Žinoma, baldžiai gali dejuoti, kad jiems stinga žaliavos, nes dėl šilto žiemos ir prastų kelių medienos neįmanoma išvežti iš miško. Tačiau tai jau priklauso nuo oro sąlygų“, – neseniai pareiškė Privačių miškų savininkų asociacijos direktorius Aidas Pivoriūnas, patvirtindamas, kad medienos perdirbimo verslo rykliai varvina tik apsi- mestines ašaras. Anot jo, Lietuva beveik nustojo importuoti medieną, beje, eksportuoti – taip pat. Apvaliosios medienos eksporto kiekis – itin nedidelis.

Šeštadienis

Violetos Urmanos meistriško pamokos

Būdas, padėjęs Violetai Urmanavičiūtei-Urmanai įkopti į operos meno aukštumas, yra kietas, suvalkietiškas: tokiai moteriai nepavadovausi, ji pati žino, ką daro!

**Gailutė Jankauskienė,
Raminta Jonykaitė**

15 p.

Virto Sąjūdžio ažuolas

Šį permainingą pavasarį virto du Sąjūdžio ažuolai, du didžiavyriai, kovai už Lietuvos nepriklausomybę paaukoję visą gyvenimą. Tik neseniai Kaune į Petrašiūnų kapines buvo palydėtas Nepriklausomybės Akto signataras Algirdas Patackas, o užvakar atsiveikinome ir su signataru Romualdu Ozolu – filosofu, pedagogu, politiku, garsiu kultūros ir visuomenės veikėju, Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio įkvėpėju ir ideologu.

Rūta Klišytė

21 p.

Sodyba

Kepa duoną ir neketina emigruoti

Ukmergės rajone, Mikėnų kaime, gyvenantis Nerijus Kriaučiūnas gerai žinomas sveikos duonos valgytojams sostinėje, Kaune ir Ukmergėje. Jo kepamą juodą duoną pamėgo ne tik vietos gyventojai, bet ir užsieniečiai.

Nijolė Baronienė

7 p.

Ūkininkų žinios

Žemės ūkio versle – kova dėl išlikimo

Vyriausybė kol kas nesuranda būdų, kaip apsaugoti labiausiai pažeidžiamą žemės ūkio verslo dalį – žemės ūkio produktų gamintojus.

Albinas Čaplikas

11 p.

Sveikata

Netinkamai valomi dantys – tiesus kelias į širdies ligas

Klaidingas įsitikinimas, kad netinkama burnos higiena kenkia vien burnos ertmei, dantims. Yra tiesioginis ryšys tarp dantų ligų ir... širdies sutrikimų.

**Klementina
Puolikaitė-Guobė**

27 p.

Moters pasaulis

Neįmanoma sunaikinti moters turtingumo ir grožio

„Šiuolaikinėms išsilavinusioms moterims reikėtų labiau pasitikėti savimi“, – teigė prof. Marija Aušrinė Pavilionienė..

**Klementina
Puolikaitė-Guobė**

21 p.